

MILJØstyrelsen
Miljøteknologi

17. september 2009
j. nr. MST-147-00080
san

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag om opstilling af miljømærkekriterier under den europæiske miljømærkeordning, Blomsten, for produktgruppen *trægulve*.

Resumé

Kommissionen har fremsendt forslag om opstilling af miljømærkekriterier for produktgruppen *trægulve*. Forslaget er udarbejdet af en arbejdsgruppe ledet af Italien. Der er tale om en ny produktgruppe i Blomsten.

Produktgruppen indeholder miljømærkekriterier for en række relevante materialer og processer i produktionen af *trægulve*, herunder skovkrav, kemikaliekrav og proceskrav (emissioner og energiforbrug). Det bemærkes, at forslaget indeholder krav om en vis andel af træet skal komme fra certificeret skovdrift, men Kommissionen er endnu ikke nået til intern enighed om, hvor høj en andel.

Regeringen forventer at kunne stemme for forslaget.

1. Status

Kommissionen har den 21. august 2009 fremsendt ovennævnte forslag. Forslaget har hjemmel i art. 6, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 (miljømærkeforordningen) om en revideret ordning for tildeling af et EF-miljømærke.

Forslaget drøftes i et forskriftudvalg i overensstemmelse med forordningens art. 17, jf. art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Hvis der er kvalificeret flertal for kriterierne, udsteder Kommissionen afgørelsen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, kan Kommissionen forelægge sagen for Rådet og samtidig underrette Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Nærværende beslutningsforslag indeholder forslag til kriterier for tildeling af EU's miljømærke til produktgruppen *trægulve*. Der er tale om en ny produktgruppe, hvis produkter ikke tidligere har kunnet miljømærkes. Produktgruppen er i familie med produktgruppen *hårde belægninger (fliser, klinker, natursten mm.)* og *tekstilgulve*. Vedtages kriterierne vil Blomsten omfatte omkring 30 produktgrupper.

Afstemning er planlagt til den 24. september 2009. Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.

2. Formål og indhold

Produktgruppen *trægulve* omfatter/defineres som: *Produkter til anvendelse som indendørs gulvbelægning bestående af mere end 90% træ og/eller plantebaseret materiale (f.eks. træ, kork, bambus). Gulve baseret på laminaer, træplader og lignende er inkluderet.*

Belægninger, alene anvendt til vægge, og markedsført til dette formål, eller belægninger til udendørs brug er ikke inkluderet. Produktgruppen omfatter ikke overfladebehandlinger med indhold af biocider; undtaget er dog biocider, der er opført på bilag 1A i biociddirektivet 98/8/EF, og hvor dette aktivstof er godkendt til anvendelsen i forhold til direktivets bilag 5.

Kommissionen foreslår, at kriterierne er gyldige i fire år efter vedtagelsen.

Miljømærkekriterierne sigter på: at mindske påvirkningen af levesteder og de tilhørende ressourcer; at fremme lovlig og bæredygtig skovdrift; at mindske energiforbruget; at mindske udledningen af giftige og andre forurenende stoffer i miljøet; at mindske anvendelsen af farlige stoffer i produkter; og at tilvejebringe oplysninger, som giver forbrugeren mulighed for at anvende produktet på en effektiv måde således, at den samlede påvirkning af miljøet mindskes.

Et miljømærket produkt skal overholde kriterier indenfor nedenstående områder. Kriterierne er inspireret af nationale miljømærkeordninger, såsom det nordiske svanemærke, det tyske miljømærke Blue Angel, og det tilsvarende østrigske miljømærke.

Skovkrav. Forslaget stiler imod, at alt træ skal stamme fra lovligt drevet skove, og fra skove, der er drevet efter de samme principper for bæredygtighed, som bruges når skove certificeres. Producenten skal have en indkøbspolitik for bæredygtigt træ, og et system, der kan dokumentere hvor træet stammer fra.

En vis andel af træet skal være 3. parts certificeret bæredygtigt (certificeringen skal opfylde de retningslinjer, der er beskrevet i artikel 15, i Rådskonklusionen af 15. december 1998 om en strategi for skovdrift i EU).

Sundhedsskadelige og miljøfarlige stoffer: *Stoffer og blandinger*, der indgår i produktionen af selve trægulvet må ikke være klassificeret som Meget giftig (R26, R27 og R28), Giftig (R23, R24, R25) eller have følgende CMR effekter, kategori 1, 2 og 3: Kræftfremkaldende (R40, R45, R49), Mutagent (R46, R68), Reproduktionsskadeligt (R60, R61, R62, R63), eller miljøfarlige for det akvatiske miljø (R50, R50/R53, R51/R53, R52, R52/R53, R53)

Produktet må ikke indeholde halogenerede organiske lime, azidrin/polyazidrin, eller tilsætningsstoffer baseret på/indeholdende bly, kadmium, krom VI, kviksølv, arsen, bor, kobber eller organiske tinforbindelser.

Kun flammehæmmere, der anvendes reaktivt må tilsættes, dvs. de bindes kemisk til materialet der skal flammehæmmes. Efter den kemiske binding, må der ikke være resterende flammehæmmer tilbage, der kan klassificeres som havende CMR effekter (R40, R45, R46, R49, R60, R61, R62, R63, R68) eller være miljøfarlig (R50, R51, R52, R53).

Proceskrav, overfladebehandling og afgivelse af farlige stoffer

Energi. Der stilles krav til energiforbruget ved produktionen ud fra en formel, der vægter brugen af 1) certificeret træ, 2) indholdet af genanvendte materialer (især i laminatgulve), 3) forbruget af fornybar energiformer, 4) elforbrug og 5) øvrige brændselsforbrug.

VOC/formaldehyd. Der stilles krav til indholdet af VOC'er (flygtige organiske forbindelser) og fri formaldehyd i de indgående kemikalier og materialer til fremstilling, limning af gulvplader (spånplade, krydsfiner mm.) og overfladebehandling samt afgivelse af VOC og fri formaldehyd i brugsfasen.

Affaldsbehandling. Producenten skal redegøre for genanvendelsen af affald og biprodukter ved fremstillingen.

Øvrige krav

Produktkvalitet. Produktet skal være brugbart til formålet, hvilket skal kunne dokumenteres ved CE mærkning, ISO standarder, CEN normer, eller lignende, herunder nationale branchestandarder.

Emballage. Emballagen skal være let genanvendelig eller af fornybare ressourcer eller af materialer, der kan indgå i et emballagegenbrugssystem.

Forbrugerinformation. Til produktet skal medfølge information om brug og vedligehold af gulvproduktet, herunder information om kulde/varmepåvirkninger, fugtforhold ved brug, modstandsdygtighed overfor pletter og kemikalier, rengøring og rengøringsprodukter. Der skal medfølge information om forventet levetid og anbefaling af mulige veje til genanvendelse eller affaldsbortskaffelse.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort herfor. Da formålet med forslaget er at udvide rækken af produktgrupper i en allerede gældende fællesskabsregulering, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget medfører ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Miljømærkeordningen er frivillig, hvorfor forslaget ikke forventes at medføre konsekvenser for stat, regioner, kommuner eller erhvervsliv.

Beskyttelsesniveau

Det vurderes, at forslaget påvirker beskyttelsesniveauet i EU positivt. Det er ikke godtgjort, at kriterieniveauet vil omfatte den miljømæssigt bedste tredjedel af markedet, som ellers er målsætningen ved fastsættelsen af miljømærkekriterierne under miljømærkeordningen.

5. Høring

Forslaget har ikke været i høring. Kommissionens forslag er videresendt den 25. august 2009 til medlemmerne af Danmarks miljømærkenævn.

Et rammenotat har været i høring i EU-specialudvalget for Miljø med frist til tirsdag den 15. september 2009 kl. 12. Der er indkommet følgende høringssvar:

Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri henviser til bemærkningen om at brugen af biocider i miljømærkede trægulve henholdsvis træmøbler ikke skal tillades, især fordi kriterierne kun omfatter produkter til indendørs brug. Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri formoder, at der er tale om, at det, der er enighed om, er at der ikke kan tillades brug af biocidmidler i form af imprægneringsmidler og grundingsmidler i miljømærkede trægulve og træmøbler, dvs. biocidmidler, der aktivt går ind og bekæmper råd og svamp i træet. Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri henviser til, at både termen biocider og biocidmidler anvendes i rammenotaterne og der er derfor meget vigtigt for Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri at få præciseret, at der ikke er tale om biocider, der eksempelvis bruges til in-can konservering af de farve-, lak- og/eller limprodukter, der anvendes i fremstillingen af trægulvene eller -møblerne. Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri bemærker, at in-can konservering bruges i vandbaserede produkter for at undgå råd og svamp og at hvis biocider brugt til in-can konservering udelukkes i miljømærke sammenhæng, udelukker man også de vandige produkter, hvilket næppe er det, der er tænkt.

Dansk Industri (DI) har oplyst, at DI er enig med de bemærkninger, der er fremsat af Danmarks Farve- og Lakindustri. Herudover har DI ingen bemærkninger.

Herudover har Forbrugerrådet oplyst, at Forbrugerrådet af ressourcemæssige årsager ikke har mulighed for at forholde sig til forslaget og at Forbrugerrådet således ikke kan tages til indtægt for at støtte dette eller for at gøre det modsatte.

6. Forhandlingssituationen

Arbejdet med opstilling af kriterier for produktgruppen har været ledet af Italien. Det kan ikke vurderes endnu, om forslaget bliver vedtaget.

Problemstillingen om brug af flammehæmmere er mindre relevant i denne produktgruppe (massive trægulve), men Kommissionen har valgt samme kriterier for flammehæmmere som i de vedtagne kriterier for tekstiler og madrasser (marts 2009). Kun kemisk bundne (reaktive) flammehæmmere må anvendes. Flere medlemslande har ønsket samme krav som i flere nationale miljømærker, hvor både bromerede og klorerede flammehæmmere ikke må anvendes i miljømærkede produkter.

Kommissionen vil ikke udelukke pvc som materiale, men alene begrænse indholdet af sundhedsfarlige indholdsstoffer (tungmetaller, blødgørere mm.). Produktgruppen omfatter produkter med et indhold af mindst 90% fornybare materialer, hvorved rene pvc gulve er udelukket. Gulve med plast overflade er ikke udelukket. Blødgørere begrænses via kriteriet for *sundhedsskadelige og miljøfarlige stoffer* og udelukker dermed 4 ftalater, DEHP, DBP, BBP og DIDP.

Mht. krav til formaldehydafgivelse har der i arbejdsgruppen været enighed om en maksimal afgivelse af formaldehyd på 0,05 ppm fra overfladebehandlingsmidler, hvilket er det halve af Kommissionens forslag på 0,1 ppm. Kravet på 0,1 ppm stemmer overens med det nordiske miljømærkes krav til gulve fra 2006, og vurderes at kunne skærpes. Det tyske miljømærke, Blue Angel, har et krav svarende til 0,05 ppm.

I forhandlingerne er arbejdsgruppen enige om ikke at tillade brugen af biocider i miljømærkede gulvprodukter, især fordi kriterierne kun omfatter produkter til indendørs brug. Alligevel giver forslaget mulighed for at anvende de såkaldte lavrisiko biocidprodukter, hvis de er godkendt til det specifikke formål.

Miljøorganisationerne mener, at kun 100% FSC-certificeret træ bør komme i betragtning i Blomsten. Kommissionen angiver i det udsendte forslag ikke en andel certificeret træ, men har i tidligere forhandlinger anført op til 70% massivt træ skulle være certificeret (flere certificeringsordninger kan accepteres).

7. Regeringens holdning

Regeringen forventer at kunne stemme for det foreliggende forslag, men lægger afgørende vægt på, at de generelle basiskrav til kemikalier ikke slækkes.

Regeringen vil lægge afgørende vægt på at få udelukket stoffer, der i REACH forordningen (nr. 1907/2006, med udgangspunkt i artikel 57 og 59, stk. 1) er udpeget som særligt bekymrende (*substances of very high concern*, SVHC). Dette bør ske som en konsekvens af resultatet af forhandlingerne om Blomstens reviderede forordning, der eksplicit udelukker sådanne stoffer. Forordningen mangler endnu formel vedtagelse i ministerrådet.

Regeringen arbejder for og lægger vægt på, at alle bromerede og klorerede flammehæmmere udelukkes. Dette er et krav i det nordiske svanemærke. Regeringen kan støtte Kommissionens forslag om, at kun reaktive (dvs. kemisk bundne) flammehæmmere anvendes. Det vil mindske afgivelsen af flammehæmmere til omgivelserne i brugsfasen. Den meget omtalte bromerede flammehæmmer, deca-BDE, som nu er forbudt i elektronikprodukter i medfør af RoHS direktivet, kan således ikke anvendes i miljømærkede produkter.

Regeringen anser det for muligt at få flere ftalater udelukket, og vil lægge vægt herpå. Det drejer sig om yderligere to ftalater DINP og DNOP, som Kommissionen i marts 2009 accepterede ikke må bruges i f.eks. miljømærkede maling og lakker, og sko.

Regeringen vil desuden arbejde for, at allergene stoffer og blandinger (R42 og R43) udelukkes.

Regeringen vil desuden arbejde for, at kravet til formaldehydafgivelse skærpes fra 0,1 ppm til 0,05 ppm. Regeringen lægger i denne forbindelse vægt på enigheden i arbejdsgruppen, og det forhold, at det er ønskeligt at nedbringe afgivelse af formaldehyd så meget som muligt af hensyn til indeklimaet.

Regeringen vil også arbejde for, at biocider ikke er tilladt at anvende i denne produktgruppe, der omfatter produkter til indendørs brug.

Regeringen kan tilslutte sig et krav om, at alt træ, som skal miljømærkes med Blomsten, skal komme fra lovligt og bæredygtigt drevne skove. Danmark støtter krav om en høj andel af certificeret træ, men anerkender også, at mængderne af certificeret træ kan være begrænset, hvorfor krav om 100% certificeret træ ikke er realistisk på nuværende tidspunkt. Regeringen tager udgangspunkt i et af Kommissionens tidligere forslag til trægulve, hvor der angives 50% certificeret andel. Regeringen vil arbejde for 70%.

Regeringen lægger vægt på, at der anvendes relevante definitioner for lovlig og bæredygtig skovdrift, og lægger ligeledes vægt på, at dette arbejde koordineres snævert i forhold til det pågående arbejde med fælles guidelines for lovligt og bæredygtigt træ i forhold til offentlige grønne indkøbspolitikker, under EU kommissionens stående skovbrugskomite.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at træ ikke må stamme fra ulovlig skovdrift. Dokumentationskravet skal opfylde kriterierne i EU's FLEGT arbejde (Forest Law Enforcement and Trade), og Danmark vil arbejde for at to forhold om ucertificeret træ tydeliggøres:

1) Der indføres et krav om en deklARATION fra leverandør og dennes underleverandør om, at ucertificeret træ ikke stammer fra ulovlig skovdrift. Disse krav bør fastsættes i overensstemmelse EU's *FLEGT briefing note 2*.^{*} De nuværende krav stiller ikke præcise krav tilbage i leverandørkæden. Det bør tillige **2)** præciseres i kriterierne og dokumentationen, at det dokumenteres hvor selve træet er fældet (bl.a. navn på træart og geografisk placering af stedet hvor træet er fældet), og ikke kun fra det seneste sted træet har undergået forarbejdning (udskæring på savværk, der kan ligge langt fra, hvor træet er fældet).

---

* Lovlighedsdefinitionen i Briefing note 2 indeholder alt relevant lovgivning som vedrører sikring af natur og miljø, arbejdstagerrettigheder og brugsrettigheder, betaling af relevante hugstafgifter og skatter afledt af skovdrift og skovhugst.